

Evropská identita není nic pofiderního. Zkoumá ji Collegium Europaeum

„Collegium Europaeum je otevřeným společenstvím badatelů a badatelek z Univerzity Karlovy a AV ČR,“ říká PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D., zakladatel a koordinátor výzkumné skupiny Collegium Europaeum. V loňském roce Collegium představilo veřejnosti novou knihu *Vytěsněná elita*, letos má v plánu začít vydávat odborný časopis *Vertigo*.

Mohl byste Collegium Europaeum stručně představit?

Collegium Europaeum vzniklo v roce 2008 jako společný badatelský projekt Filozofické fakulty UK a Filosofického ústavu AV ČR. V té době jsem se vracel z podobného „zařízení“ v Lipsku, z Centra pro dějiny a kulturu střední a východní Evropy. A chtěl jsem se i v Praze zabývat tím, co mnozí považují za poněkud pofiderní: evropskou identitou. Collegium programově překračuje hranice akademické obce, spolupracovali jsme například s Rakouským kulturním fórem, Úřadem vlády ČR nebo Knihovnou Václava Havla.

Jak se člověk může stát členem Collegia?

Collegium je otevřeným společenstvím badatelů a badatelek z Univerzity Karlovy a AV ČR. Momentálně jej tvoří čtyři vědečtí

pracovníci, dva doktorandi jako asistenti a řada volně spolupracujících kolegů.

Navíc každoročně pořádáme experimentální seminář Collegia Europaea pro doktorandy FF UK napříč ústavy a obory. Přednášejí v něm filozofové, historici, sociologové i politologové a je o něj velký zájem.

Věnujete se též publikační činnosti?

Ano, vydáváme dvě ediční řady: Europeana Pragensia je zaměřena na evropské intelektuální dějiny, v angličtině je pravidelně publikována řada o české reformaci nazvaná The Bohemian Reformation and Religious Practice. Některé naše knihy vycházejí i „mimo řady“, ať už to byl *Intelektuál ve veřejném prostoru*, *Vytěsněná elita*, kniha o zapomínaných židovských učencích z Německé univerzity v Praze, nebo *Kacířská univerzita*, mapující dějiny univerzity v časech české reformace. Nyní připravujeme knihu České vize Evropy, která vyjde letos u příležitosti desátého výročí členství České republiky v Evropské unii.

Zmínil jste publikaci *Vytěsněná elita*. Čím je podle vás výjimečná?

Kniha vyšla česky už v lednu 2013. Jenže během slavnostní prezentace v Židovském muzeu mě oslovil bývalý československý exulant v Basileji Pavel Chabr s myšlenkou, že by měla být publikována i v němčině. A hned oslovil svého přítele Erharda

R. Wiehna, emeritního profesora kostnické univerzity, který má blízko k českému prostředí. Jako sociolog a historik k nám jezdil od 60. let a osobně se jej dotkla československá tragédie ze srpna 1968.

Pavel Chabr knihu v průběhu několika měsíců přeložil a v listopadu vyšla v nakladatelství Hartung-Gorre pod názvem *Verdrängte Elite* v edici Shoáh & Judaica / Jewish Studies. Teď je tudíž k dispozici i německým čtenářům.

Spatřujete v jejím vydání v němčině i symbolický význam?

Určitě. Přece jen se týká zapomínaných osobností německého jazyka, především židovského původu, a zároveň i dnes pozapomenuté Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze, respektive její německé části. Německá univerzita svého času představovala zvláštní intelektuální niku v kulturně pestrém pražském prostředí.

Co vás v pracovním rozvrhu čeká letos?

Právě teď připravujeme založení nového časopisu. Bude se jmenovat *Vertigo* – jako ta písnička od U2 či Hitchcockův film – s podtitulem *Revue pro evropskou debatu*. V latině znamená „vertigo“ závrať nebo také zvrát. I my u nás občas trpíme jakousi závratí z evropských témat. *Vertigo* by se mohl stát dialogickým mostem mezi akademickou obcí, zainteresovanou veřejností a třeba i politickou elitou. Rok 2014 bude každopádně opravdu dobrodružný.

PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D., je historik, filozof a editor, též příležitostný bloger. Studoval na FF UK v Praze a ve švýcarském Bernu. Mimo jiné působil v Centru pro dějiny a kulturu střední a východní Evropy v Lipsku (2001–2007), v roce 2008 založil Collegium Europaeum FF UK & FLÚ AV ČR, které vede jako koordinátor. Pravidelně přednáší např. v Německu, Francii a Polsku, od r. 2012 je členem vědecké rady projektu *Marginalité, économie et christianisme* v Paříži.

Autor: Silvie Mítlenerová (FF UK)

Foto: FF UK

Zveřejněno 21. ledna 2014 v univerzitním časopise iForum.